

כתר התורה

ע"ש רבי יצחק אבוחצירא זצוק"ל

רבי יצחק יוסף שליט"א

בית ההוראה הארצי כתר תורה ע"פ פסקי מרן

פרשת וארא תשפ"ד

העלון השבועי

מאמר השבוע

הרב אברהם רחמים

אצבע אלוקים

שלום, שנאמר: 'בקש שלום ורדפהו', ואם נתן לו ולא החזיר - נקרא גזלן, שנאמר: 'ואתם בערתם הכרם גזלת העני בבתיכם'. (ברכות ו:) - זו 'אצבע אלוקים' - את זה חרטומים לא יכולים להבין.

שדים אינן שולטים בבריה שהיא פחות משעורה. לעומת זאת, הקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה, ובוחר אותם בדברים הקטנים.

ובמדרש מעשה נפלא. אמרו רבותינו: כשהיה משה רבנו רועה צאנו של יתרו במדבר, ברח ממנו גדי. מיד משה רבנו החל רץ אחריו עד שהגיע לחסית, כיוון שהגיע לחסית הודמנה לו בריכה של מים ועמד הגדי לשתות, כיון שהגיע משה אצלו אמר באנחה: 'אני לא הייתי יודע שהיית רץ מפני הצמא ודאי עייף אתה', תפסו משה והרכיבו על כתפו והיה מהלך.

אמר הקב"ה: 'יש לך רחמים לנהוג צאנו של בשר ודם, חיך אתה תרעה את צאני - בני ישראל!' האדם הגדול ניכר במעשים הקטנים והדקים.

מסופר על בעל חברה גדולה שביקש עובד בכיר ומיומן לנהל את המקום ביד רמה.

אכן, המשרה המוצעת הייתה נחשקת ומבוקשת מה שגרם להמון רב להגיש 'קורות חיים' להתקבל למשרה זו.

בכל יום היו מגיעים אנשים לראיון מכל קצוות העיר - מתוך המתאימים שבהם. הנבחרים מתוכם היו נכנסים לפגישה עם בעל החברה ומשמשי. על אף שהעוזרים הבכירים התפעלו ממספר מועמדים אשר אישיותם וכישורונותיהם המיוחדים היו ניכרים בעליל - בעל המאה והדעה, שלל על אתר את הצעתם, כך האדם הנכון - טרם נמצא!

יום בהיר, נכנס אדם נעים הליכות אל המשרד הראשי, התראיין בפני בעל החברה ועוזריו, אחר שיחה לא ארוכה קרץ הנמהל לעוזריו - 'זהו, זה האיש שאני מחפש!' חיך אל המעומד לשלום וסימן לו רמז עבה כקורה ש'עוד נהיה בקשר'.

"וַתְּהִי הַכֶּנֶס ... וַיֹּאמְרוּ הַחֲרָטֻמִּים אֶל פְּרֹעֶה אֶצְבַּע אֱלֹקִים הִיא..."

פרעה ועמו קבלו את מכות דם וצפרדע בכאב רב. ברם, עדיין האמונה שאלוקי ישראל בעל הכוחות כולם עושה זאת - טרם הגיעה. לפי שגם החרטומים עשו זאת במעשיהם, הם הפכו מים - לדם. והוציאו צפרדעים מן היאור. אם כן, גדולת הקב"ה טרם הייתה ניכרת בממלכת פרעה.

והנה, אחר מכות אלו הגיעה 'מכת כינים' או אז יד החרטומים לא הצליחה לעשות כמותם, מיד עמדו והודו כולם - 'אֶצְבַּע אֱלֹקִים הִיא...'. ומדוע לא הצליחו החרטומים לעשות כן? פרש"י: 'לפי שאין השד שולט בבריה שהיא פחות מכשעורה'. לכך לא הייתה להם אפשרות לייצר כינים.

מכאן נוכל ללמוד יסוד גדול. נצליח להבדיל מה בין 'אצבע אלוקים' - לבין 'אצבע של חרטומים'.

אנו עם ישראל מצווים בכל מאודנו ללכת בדרכי הקב"ה ולהדבק במעשיו. עם ישראל יודע היטב שהקב"ה מדקדק בכל מעשה - 'קָטַן וְגָדוֹל שֵׁם הוּא', אין הבדל בין מעשה קטן לגדול - 'דין פרוטה כדין מאה' הדגש החשוב הוא, לשים לב למשמעות המעשה עצמו, מי ציווהו - ואם מותר או אסור. - בשונה משאר הגויים והחרטומים הם נותנים דעתם בעיקר למעשים הגדולים המושכים את העין.

הנה, נאמר בתורה: 'וַיִּהְיֶה כִּי יִבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּיַם הַיָּם'.

ובאיזה הבדל הכתוב מדבר? פירשו חז"ל: אין צריך לומר בין פרה לחמור, שהרי מובדלים ונכרים הם, אלא בין נשחט רובו של סימן, לנשחט חציו. וכמה בין רובו לחציו - מלא שערה - זו 'אצבע אלוקים', רק הקב"ה מבדיל בדינים כחוט השערה.

יש רוצח שהורג אדם עם אקדח וסכין - את חומרת מעשה זה הכל מבינים מגנים ומתעבים. ויש רוצח שהוא מלבין פני חברו ברבים - זו 'אצבע אלוקים' - את זה רק עם ישראל יכול להבין.

יש גזלן ששודד מיליון שקלים מהבנק - כולם מבינים. ויש שנקרא גזלן - אחר שאינו משיב שלום לחברו, כדברי הגמרא אמר רבי חלבו אמר רב הונא: כל שיועד בחברו שהוא רגיל ליתן לו שלום - יקדים לו

המשן בעמ' 3

להקדשת העלון לברכה הצלחה
ורפואה ולעילוי נשמת יקיריכם

היכנסו לאתר כתר תורה ketertora.co.il
ולחצו על הלינק לתרומה. וכתבו בקשתכם

לשאלות בהלכה חייגו

02-5408030

משעות הבוקר ועד 12:00 בלילה

מורה שהחרים משחק שתלמיד שיחק בו במהלך השיעור

ראובן מלמד בת"ת, ואחד התלמידים הביא משחק מסויים, ובמהלך השיעור התלמיד שיחק במשחק הזה. והמלמד ראה זאת ולאחר מספר פעמים שהתלמיד התבקש להכניס את המשחק לילקוט והוא לא שמע בקול המלמד, המלמד איים להחרים את המשחק שלא יחזור לתלמיד עד סוף השנה, והתלמיד לא שמע למלמד והמלמד החרים את המשחק ושם אותו בחדר מורים, התלמיד ביקש את המשחק בחזרה ולא נענה. השאלה היא בכלל יש סמכות למורה לעשות זאת להחרים את המשחק והאם הוא יכול להחרים לזמן ארוך או לא?

תשובה: ההנהלה רשאית להתנגד להכניס חפצים שמפריעים למהלך התקין של הלימוד בכתה, ואם בכל זאת הוכנס חפץ שכזה רשאית ההנהלה או באי כוחה שהם המלמדים לעכב את החפץ שמפריע למהלך התקין של השיעור עד לזמן שבו התלמיד יכול לקחת את החפץ מחוץ לשטח בית הספר דהיינו בסוף יום הלימודים, אם עבר זמן הלימודים והחפץ נשאר דינו של המלמד כשומר, ונחלקו הפוסקים האם דינו כשומר חנם או כשומר שכר.

ראשית יש לדון מי הבעלים על המשחק הילד או הוריו, תנן במשנה גיטין (נט.) הפעוטות מקחן מקח וממכרן במטלטלין. ונחלקו בגמ' שם מאיזה גיל דינם כפעוטות, האם מגיל שש שבע או שמונה, והסיקה הגמ' דלא פליגי וכל חד וחד לפי חורפיה, וכן פסק הרמב"ם (מכירה כט, ו) דמשש שנים עד שיגדיל בודקין אותו אם יודע בטיב מו"מ מקחו מקח וממכרו מוכר ומתנתו מתנה, ודבר זה מדברי חכמים כדי שלא יבטל ולא ימצא מי שימכור לו ולא יקח ממנו. וכן פסק בשו"ע חו"מ (רלה, א) עוד מבואר בדברי הרמב"ם (שם, ח) דמהני בקטן קנין משיכה אך לא קנין כסף. וכן פסק בשו"ע (רלה, ד)

לפי"ז אם אכן יתברר שמדובר בתלמיד היודע בטיב משא ומתן לכאורה הוא הבעלים על המשחק, שאם נאמר שההורים הם הבעלים יש לומר שכיון שהם שולחים את ילדיהם לת"ת כדי ללמוד ולהתחנך בת"ת ברי וברור שדעתם היא שאם הילד ישתמש בחפץ באופן שיפריע לו ו/או לכתה ללמוד שיהא המלמד רשאי ליטול ממנו את החפץ ולהחזיר לו לאחר זמן עפ"י שיקול דעת סביר של המלמד, אלא שאם הקטן הוא הבעלים לכאורה לא שייך טעם זה, אלא שיש לומר שאף אם הקטן הוא הבעלים מותר למלמד ליטול את החפץ כדי למנוע הפרעה למהלך הלימוד בכתה, שהרי התלמוד תורה ו/או בית הספר הוא רשות של עצמאית ורשאית ההנהלה למנוע מאנשים או מחפצים כאלו ואחרים להיכנס לשטחם עפ"י שיקול דעתם, ואין איש רשאי להיכנס או להכניס חפצים אלא עפ"י רשות מהנהלת הת"ת, לפי"ז ברור שהנהלת הת"ת אינה מסכימה שיכניסו התלמידים חפצים שיפריעו למהלך התקין של השיעור בכיתה, וכאשר עוברים על הסכמת הת"ת רשאית ההנהלה או באי כוחה שהם המלמדים לפעול לסלק את החפץ המפריע.

ויעויין בגמ' (ב"מ קא:) ההוא גברא דזבן ארבא דחמרא ולא אשכח דוכתיה לאותוביה, אמר לה לההיא איתתא אית לך דוכתא לאוגור? אמרה ליה לא, אזל קדשה יהבא ליה דוכתא לעיילה, אזל לביתיה כתב לה גיטא, שדר לה,

המשך בעמ' 4

שאלה

מקרה המותקן אצלו כפתור מיוחד של מצב שבת, ואירע שבת אחת ששכחו ללחוץ על הכפתור, וכעת ביום השבת אינם יכולים להוציא הדברים מהמקרר, ואין במקום גוי של שבת, האם יש איזה דרך להוציא המאכלים?

תשובה

ראשית אכתוב בקצרה החששות שישנם במקרה בשבת, א בעת פתיחת הדלת נכנס אויר חם וכתוצאה מכך המדחס אמור להיכנס לפעולה על מנת לקרר את האוויר. ב נדלקת נורת תאורה. ג ישנו מאוורר שנועד לפיזור נכון של האוויר במקרה, והוא נכבה בפתיחת הדלת ונדלק שוב בסגירתה. ד קיים גוף חימום המפשיר את הקרח שמצטבר על סוללת הקירור, והוא מושפע גם כן מכניסת אוויר חם למקרר.

והנה בדין פתיחת מקרר בשבת, כבר כתב מרן ביביע אומר חלק א' סימן כא' להקל מעיקר הדין, ושכן פסק הגרשז"א ועוד. ושם באות ה' הביא דברי המאירי שבת קג' דאף שפסיק רישיה דלא איכפת ליה בדאורייתא (או אפילו לא ניהא ליה) אסור, ודלא כדעת בעל הערוך, אולם אם הוא פסיק רישיה דקשה ליה, כגון שמפסיד ממון וכדומה, יהיה מותר אפילו בדאורייתא, ולפי זה כתב מרן שהאדם לא ניהא ליה בכניסת האוויר החם למקרר דעל ידי כך יגרום להפעלת המדחס ויגרור הוצאות חשמל, והוי פסיק רישיה דקשה ליה.

אלא שפקפק בהיתר זה כיון דסוף סוף אחרי שכבר נכנס אויר חם בוודאי ניהא ליה שיכנס המדחס לפעולה ויקרר המאכלים והוי תחילתו באונס וסופו ברצון, וכתב שאף שאין ראיה ברורה להצריך בפס"ר שכולו יהיה שלא ברצון מתחלתו ועד סופו, מכל מקום גם אין ראיה ברורה להיתר וגם הוא ספק דאורייתא, לכן יש ליתן עוד טעם והוא, דאינו וודאי שהמדחס יכנס לפעולה מיד עם הפתיחה, ומה שסוף סוף יכנס לפעולה יותר מוקדם יש להחשיב זאת כגרמא, ובמסקנתו העלה דאף שמוותר לפתוח דלת המקרר מכל מקום ראוי להחמיר שלא לפותחו אלא בשעה שהמדחס עובד ע"ש

אולם במקררים של זמנינו נוספו עוד החששות הנ"ל ובפתיחת הדלת מודליק המנורה ומכבה המאוורר וגורם עוד הפעלת הגוף חימום, ולכן בוודאי שכהיום אין לרבוש מקרר ללא התקן שבת מסודר, ומהיות טוב אל תקרי רע. (וברוב ככל החנויות בארץ ההתקן קיים ומיוצר מראש כבר במפעל, ויש מהדרין להוסיף עליו עוד איזה התקן, ואינו נכנס כעת לדון אם ישנו צורך בהתקן הנוסף אבל בבסיס וודאי יש צורך).

ונבוא לדון השאלה באם שכח ללחוץ מערב שבת על כפתור ההתקן היאך יש לנהוג, והנה במקום שמצוי גוי, כבר כתב מרן בחזון עובדיה (שבת ו' עמוד קיג ואילך) שאם שכח לכבות הנורה של המקרר יכול לומר לכתחילה לגוי לפתוח דלת המקרר, כיון דאין כוונת הגוי בפתיחת הדלת אלא להוציא המאכלים וחשיב פסיק רישיה, ופסיק רישיה בגוי

המשך בעמ' 3

המשן מע' 1 - נשאלו בקו - הרב אברהם רחמים

כצאת המועמד מן המשרד שאלו העוזרים את אדוניהם: איזו מעלה מיוחדת ראית באדם זה יותר משאר המועמדים שהיו פה בשבועות האחרונים? לא נכחיש שהוא משדר חכמה ויכולת ניהול טובים, אולם אינו נראה שונה במיוחד מקודמיו, אין ניכר הבדל מהותי בינו לבינם.

האדון חייד חייד של עסקן ממוחל, ומיד פנה אל המחשב המהודר שניצב על שולחנו, לחץ על לוח המקלדת באצבעותיו הזריזות והרים קולו: 'בבקשה, שימו לב כעת למה שאתם עתידים לראות כאן'.

הללו ישבו במקומם קשובים ודרכים, ולנגד עיניהם נראה הצילום של אחד הפרוזדורים המוביל לחדר ההנהלה: 'הנה, אתם רואים כעת מגיע המועמד שאני בחרתי בו לנהל את החברה ותשימו לב להתנהגותו, אכן נראה המועמד הולך בפרוזדור כאשר לפתע ניראה מתכופף אל הרציפה מרים דבר מה, שם בכיסו וממשיך בדרכו. אמר: 'אתם רואים זה בנאדם שאני מעריך!'

אמרו לו: 'מה היה מיוחד במה שהתכופף אל הרציפה והרים דבר מה?'

'אגלה לכם סוד! אני, בכל יום, ככוונה תחילה, הנחתי עטיפה של פסולת על הרציפה והייתי מבקש לראות מיהו זה האדם המוחזן שיעבור שם ויהיה אכפת לו מהעטיפה הזו שמקלקלת את הסדר והיופי של הפרוזדור המהודר שלנו. בחור נחמד זה הוא היחיד שנתן את לבו והתכופף והרים אותה אל כיסו... הקשיבו היטב! אדם שמלבד הכישורים המקצועיים הנצרכים למנהל טוב, הינו שם לב לפרטים קטנים שסביבו, עד שגם לכלוך מעט זה מעניין אותו - על אף שרק היה בדרכו לראיון להתקבל לעבודה - זהו אדם מיוחד מורם מעם, אני צופה לו עתיד טוב עבורו, ומאמין שיש לו יכולת למנף את החברה לפסגות שטרם ראתה'. - עד כאן!

המשפט 'אדם גדול נמדד במעשים קטנים' - הינו משפט נעים ויפה, לא משום שהוא מתחרז 'פה במילים המרכיבות אותו, אלא משום שיש במשפט זה אמת, 'אדם גדול נמדד במעשים קטנים' משום שבכך הוא נעשה דומה לקב"ה בורא העולם.

מעתה נאמר כי האדם הרוצה להידמות לקב"ה בדרכיו, עליו להשקיע ולטרוח בעיקר במעשים הקטנים ביותר שאנשים מדלגים עליהם ואינם נחשבים הרבה בעיניהם. - המון העם יודעים שיש חילול שבת כאשר אדם מבעיר מדורת ל"ג בעומר בשבת. אולם, ירא שמים יודע שיש חילול שבת כאשר אדם קוטף זית קטן מהעץ - על שניהם יש חיוב סקילה, אין הבדל בין השניים.

אכן, אדם שמקפיד על כל מעשיו מהקטן לגדול ניכר כי 'אצבע אלוקים היא' אבל מי שמקפיד רק על מעשים גדולים, רק על מעשים שיפרסמו אותם בערוצי התקשורת, אלו לא בהכרח מעשה צדיקים אמתיים, אלא אלו יכולים להיות גם מעשיהם של חרטומי מצרים.

יהי רצון שנוכח להקפיד על רצון ה' קלה בכחמורה, אמן!

המשן מע' 2 - נשאלו בקו - הרב אלון בן שבת

מותר ע"ש. והוא הדין במקרים שלנו יהיה מותר לומר לגוי אף שגורם כל פעולות הנ"ל.

אולם במקום שאין מצוי גוי, (כן הוא במקומינו ביישוב תל ציון) ראה במנוחת אהבה סוף חלק א' שהביא איזה פתרונות באופן ששכח לכבות הנורה, ומהם לומר לקטן שיעשה זאת, וראה מה שהשיג על זה הרה"ג מאיר מזוז שליט"א בהסכמתו למנוחת אהבה, וכן ראיתי למרן הראש"ל בילקוט יוסף שבת ב' עמוד רסו' לחלוק על מנוחת אהבה ושם בעמוד רסו' בהערה כתב בשם מרן שאין להקל לומר לקטן אפילו שלא הגיע לגיל חינוך, ולכן הורה שם בהלכה מ' דיוכל לצוות לקטן להוציא את התקע של המקרר ע"ש

אולם נראה ברוב המקרים כהיום שכפתור ההתקן שבת נמצא בחזית דלת המקרר גלוי לעין, ולכאורה להציע על הכפתור והפעלתו היא לכל היותר איסור דרבנן מאחר וזאת פעולה דיגטלית בלבד המשנה את ההגדרות בכרטיס הפיקוד, ואם יעשה זאת על ידי שניים לכאורה הוי שבות דשבות על ידי ישראל ומותר, וראה בחזון עובדיה שבת ה' עמוד שלא-שמב' בענין פתיחת סתימה בכיור וכדומה בשבת, דבאופן שאינו מוצא גוי לפתוח הסתימה, יעשה כן על ידי שני אנשים ומשום כבוד הבריות מותר, ודעת הרב שם דבפתיחת סתימה יש חשש איסור תורה, אלא שהתיר משום כבוד הבריות, וכל שכן כאן שלחיצה על הכפתור היא מדרבנן וכשיעשה כן על ידי שניים הוי שבות דשבות במקום צורך גדול ולצורך סעודות השבת, ובפרט כשיש אורחים יש להקל בפשיטות.

וראה מה שכתב מרן בחזון עובדיה שבת ג' בדיני אמירה לגוי הלכה י' דשבות דשבות אפילו על ידי ישראל במקום מצוה מותר.

ואזכיר כאן מעשה שאירע עימי לפני כמה שנים בליל שבת אחר תפילת ערבית כשכבר הלכו כל המתפללים לביתם, וטרם תחילת הסעודה נזכרתי ששכחתי איזה דבר בבית הכנסת וחזרתי להביאו, וראיתי אברך תלמיד חכם הולך אנה ואנה ונראה כאובד עצות בחפשו איזה דבר, ופניתי אליו ושאלתיהו על זה, ואמר כי זימן אצלו אורחים רבים לכבוד שבת וכעת בבואם לערוך הסעודה שמו לב ששכחו להפעיל המקרר על מצב שבת, והמאכלים בפנים, והוא מחפש גוי ואינו מוצא, והסעודה מתעכבת והוא בצער וגם בוש מהאורחים, ואמרת לי לעשות כפתרון הנ"ל ושמהם והסכים עימי ומיהר לעשות כן.

ואסיים במעשה שבא לידי הגאון בעל ערוך השולחן בליל הסדר באיזה תבשיל של משפחה שהיה בו שאלה בענין תערובות, שאלה חמורה אשר בהשקפה ראשונה היה צריך לפסוק לחומרא, ולהטריף את הכלים, והרב ישב וטרח מעל שעה למצא איזה צד היתר בראשונים עד שבני ביתו נלאו מלהמתין ואמרו לו שאם הדין נוטה לאיסור שיאסור התבשיל, יען כי הם רעבים, והרב אמר שאין הוא מסוגל להתחיל בעריכת הסדר, בה בשעה שיודע שיש משפחה שנאסר להם התבשיל של הסעודה, וישב וטרח עוד ועוד עד שעלה בידו להתיר בפשיטות, וישב לערוך הסדר בשמחה רבה מאוד, (מובא בשרי המאה חלק ו' עמוד 115) 'שמע חכם ויוסף לקח'.

בברכה

אלון בן שבת

מטרות העמידה

קמחא
דפסחא

לימוד
שירת
הבקשות
לילדים

בית
הוראה

לימוד
טעמי
המקרא

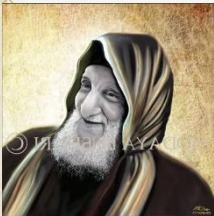
כולל
אברכים

המשן מע' 2 - הלכה למעשה - הרב יגאל אלון

אזלא איהי אגרא שקולאי מיניה וביה אפיקתיה ואותביה בשבילא, אמר רב הונא בריה דרב יהושע כאשר עשה כן יעשה לו גמולו ישוב בראשו, לא מיבעיא חצר דלא קיימא לאגרא אלא אפילו חצר דקיימא לאגרא, אמרה ליה לכולי עלמא נחא לי לאוגורי, ולך לא נחא לי, דדמית עלי כי אריא ארבא.

וכן פסק הרמב"ם (שכירות ז, ז) וז"ל: "מי שהכניס פירותיו לבית חבירו שלא מדעתו או שהטעהו עד שהכניס פירותיו והניחם והלך לו, יש לבעל הבית למכור לו מאותן הפירות כדי ליתן שכר הפועלים שמוציאין אותן ומשליכין אותם בשוק, ומידת חסידות היא שיודיע לבית דין וישכרו ממקצת דמיהן מקום משום השב אבידה לבעלים אע"פ שעשה שלא כהוגן" ועיין ברא"ש שם בפרק השואל (סעיף כו) דצריך להודיעו מדינא ולא כרמב"ם דס"ל דההודעה היא ממידת חסידות, ועיין בסמ"ע (שיט ב) ובקצוה"ח (ס"ק ב) מה שכתב במחלוקת הרמב"ם והרא"ש, וכל הדיון שם הוא כשרוצה להפקיר או להוציא מביתו באופן שיגרם נזק לבעלים, אבל אם הבעלים נמצאים והוא מבקש מהם להוציא, אף שהחפצים נשארו ברשותו אין עליו כל חיובי שמירה אליבא דכולי עלמא, לפי"ז נראה דגם בנידו"ד אין לתלמיד רשות להכניס לשטח הת"ת חפצים באופן שיפריעו למהלך התקין של הלימודים או של השיעור בת"ת או באופן שיפריעו לאופי החינוכי של הת"ת וכאשר תלמיד מכניס חפצים כאלו הרי הוא כמכניס שלא ברשות, ואף שאין רשות להנהלה להפקיר את החפצים באופן שיגרם נזק לתלמיד מ"מ רשאים בהנהלה לעכב את החפץ עד לסיום הלימודים, ואח"כ להחזירו לתלמיד, מאחר והימצאותו של החפץ בתחום הת"ת אינו ברשות, והואיל ואין אפשרות להוציאו לאלתר אלא לאחר זמן הלימודים, רשאי המלמד לעכבו, וכנ"ל שאין דין הת"ת או מי מטעמו כדין שומר על החפץ מאחר והוכנס שלא ברשות.

זאת ועוד, אף שהמלמדים רשאים לעכב את החפץ לפרק זמן מסוים כנהוג וכמקובל בת"ת, ואף שיש בזה עונש ממון של הפקעת זכות בעלות על החפץ ושימוש בו, מכיון שהדבר מקובל בתלמודי תורה סוג כזה של עונש, הרי שכל הבא ללמוד בת"ת על דעת הנוהג המקובל הוא בא, והרי זה כהתנו להדיא שרשאים לעשות כן, אלא שאם החרימו לפרק זמן שעובר את סיום זמן הלימודים באותו יום נראה שהמחזירים דינו כשומר, שהרי אינם יכולים להעניש ע"י לקיחת החפץ לכמה ימים ולא לשומרו דא"כ יהיה החפץ כהפקר וזה לא מהני לא לרמב"ם ולא לרא"ש דכיון דהבעלים איתא קמן, הרי יכולים לקחת את החפץ לאלתר בסיום יום הלימודים ולהוציאו מרשותם ולא להפקיר, על כן בכגון דא מסתבר שדינם כשומרים, ויש דיון בפוסקים איזה גדר של שומרים הם. ואכמ"ל.

שרי המאה ה-20

הרב יוסף חיים בן שבת

רבי ישראל אבוהצירא

הרב ישראל אבוהצירא (א' בתשרי ה'תר"ן, 26 בספטמבר 1889 – ד' בשבט ה'תשמ"ד, 8 בינואר 1984) היה רב מחוז תאפילאלת, ראש ישיבה, אב בית דין ומקובל, מוכר בכינוי ה"בבא סאלי" ("אבא ישראל", או "האבא המתפלל"). נודע בציבור כמחולל ניסים ורבים נהרו אליו לקבלת עצות וברכות. נולד בעיר ריסאני שבמחוז תאפילאלת במרוקו. אביו היה הרב מסעוד אבוהצירא, בכורו של ר' יעקב אבוהצירא. אחיו היו הרב דוד אבוהצירא והרב יצחק אבוהצירא, המכונה "בבא חאקיי". בהגיעו למצוות השיאו אביו לרחמה בת אחותו, שנפטרה כעבור שנתיים בעת לידת בתם, שגם כן לא שרדה. בגיל 16 נשא פריחה לבית אמסלם.

מגיל צעיר היה לומד בתענית דיבור עשרים שעות ביממה ויותר, וכן הנהיג עצמו בסיגופים לצום תענית רצופה יום ולילה ממוצאי שבת עד כניסת השבת הבאה. הרבה בטבילות, ואפילו כשהיו מים קפואים היה יורד לטבול תוך כדי שבירת הקרח, וידוע צניעותו בטבילת המקווה שלא היה פושט בגדיו ונכנס למים, אלא היה נכנס למים עם חלוק המכסה כל גופו, והיה מפשיל חלוקו בהתאם לכניסת גופו למים. גם הנהיג נדר במשך חמישים שנה שלא לאכול בשר (ובסוף חייב עקב מצבו בריאותי נאלץ להתיר את נדרו). למד שחיטה, מילה, וכתובת סתי"ם. בי"ב באייר ה'תרס"ח (1908) נפטר האב רבי מסעוד, ובנו הבכור רבי דוד מילא את מקומו. פחות משנה לאחר מכן חילק רבי דוד את סמכויותיו, והבבא סאלי התמנה בגיל 18 לראש הישיבה בריסאני.

בשנת ה'תר"פ (1919) התנהלו קרבות בין התושבים לבין הכובשים הצרפתיים באזור. התושבים חשדו שבני משפ' אבוהצירא שיתפו פעולה עם הכוחות הצרפתיים. בשבת, י"ד בכסלו תר"פ (6 בדצמבר 1919), הוצא רבי דוד להורג בידי מנהיג מקומי. לאחר מכן ברחו הבבא סאלי ואחיו רבי יצחק אבוהצירא לעיירה בודניב ושם הקימו מחדש את הישיבה. באותו זמן התמנה הבבא סאלי לרב של מחוז תפילאלת. בשנת ה'תרפ"ב (1922) נסע לא"י ולמד בישיבת המקובלים בית אל. לאחר זמן חזר לבודניב שבמחוז תפילאלת בהוראת רבו, ראש ישיבת תפילאלת, הרב משה תורג'מן.

בשנת ה'תרצ"ג (1933) נסע שוב לארץ ישראל והתגורר בביתו של הרב יוסף שלוש בעיר העתיקה בירושלים. בתקופה זו למד בחברותא עם רבי עזרא עטייה בישיבת פורת יוסף (ע"פ השמועה), וחזר שוב בהוראת רבו. בבודניב נשא לאישה את מרים אמסלם.

בשנת תשכ"ד (1963) הגיע לארץ הקודש לעיר יבנה, בקרבת חתנו רבי אברהם אבוהצירא, אותה עזב לאחר מ"כ (לפי השמועה בגלל ביטוי מזלזל שהשמיע ראש הכולל ממגור מסוים בעיר כלפי הבעל שם טוב). אז עבר לאשקלון, לאחר מ"כ בשנת ה'תש"ל (1970) עבר לגור בנתיבות, שם גר עד פטירתו.

הראש"ל הרב יצחק יוסף שליט"א סיפר על היכרותו של אביו מרן הגרע"י זצ"ל עם הבבא סאלי. פעם בהיותם באזור הדרום הפציר הרב יצחק באביו לסור מן הדרך ולהכנס לבקר את הבבא סאלי. לאחר שהסכים ונכנסו, ישבו שעות ודברו בדברי תורה והלכה, ומיני אז ידידותם הלכה וגברה במשך השנים. במכתב המיוחד מזמן בחירתו של הגרע"י זצ"ל שנחשף לא מזמן שנועד לתמוך בו ולסייע למעמדו, ניכרת אהבתו הגדולה למרן הרב עובדיה יוסף, שאותו הוא מכנה בראש המכתב הרה"ג המפורסם, ובו כתב הבבא סאלי כך: "שמעתי ושמתתי ברוב שמחה על כי כבוד הרב הציג מועמדותו לכהנות הרב הראשי לישראל הראשון לציון. הנני מעודדו ומחזקו בזה לעלות מעלה מעלה לחזק התורה הדת והרבות במדינת ישראל. לך בכוחך זה והושעת את ישראל. וכל המסייעים לכבוד תורתו התומכים בידיו בזה למצווה גדולה תחשב להם ויבורכו מפי עליון. יהי ה' עמך חזק ותחזק. כמו"כ ידוע ומפורסם שעמד בקשר מכתבים רציף עם הרבי מלובביץ שלאחר מכן נדפסו חלקם באגרות קודש.

כתביו: יש טוענים בשמו כי הוא כתב כתבים רבים, אך אלו נלקחו ונעלמו. כמו כן כתב מספר פיוטים, המפורסם שבהם נקרא בשם "יודו לך רעיוני - אל מבטן יוצרי". על פי טענת בנו רבי ברוך אבוהצירא שיבל"א, בשנת תשנ"ח, הוא רכש כתב יד של חיבור מוקדם, ולא מוכר, של אביו (הבבא סאלי) והוציאו לאור כחלק מספר המכיל מתורת אביו בשם: אהבת ישראל, רק צילום של חלק מזערי מכתב היד מופיע בפתיחת הספר. הספר עצמו מכיל פירושים על הפסוק: "ואהבת לרעך כמוך", וכיצד נרמזים בו ק"י ממצוות התורה.

רבי ישראל אבוהצירא נפטר בנתיבות בבוקר ד' בשבט ה'תשמ"ד (8 בינואר 1984) ונטמן באותו יום בבית העלמין ועליו בניין גדול, וסביבו פארק בצורת חמסה. ביום השנה לפטירתו מתקיימת בקבר הילולה המונית, המושכת רבבות מבקרים, בהם רבנים, אישי ציבור ופוליטיקאים.

מטרות העמותה

קמחא
דפסחא

לימוד
שירת
הבקשות
לילדים

בית
הוראה

לימוד
טעמי
המקרא

כולל
אברכים

כתר תורה

בית הוראה וכולל בכו"ל ללמודי רבנות וחינוך

efrat

בית ההוראה
קו ההלכה

כתר תורה

על פי פסקי מרן הגאון רבינו **עובדיה יוסף** זצ"ל
ובנו ממשיך דרכו הראשון לציון הרב **יצחק יוסף** שליט"א

רבני הקו נותנים מענה
לכל חלקי הארץ
ואזור בנימין בפרט

בית ההוראה נותן
מענה הלכתי ויעוץ רפואי
בדיני טהרת המשפחה

חייגו במשך כל שעות היום
02-5408030

בברכה
קו ההלכה **כתר תורה**

כתר תורה

בית חוראה וכולל גבוה ללימודי רבנות ודיניות

**בית הכנסת
בני הישיבות
וכלל
כתר תורה
שמחים
להודיע על**

**היילולת
הצדיק**

רבי יצחק אבוחצירא זצוק"ל
בנו של מרן האביר יעקב אבוחצירא זיע"א

במעמד רבנים ואישי ציבור

**ישיבה סביב שולחנות
ערוכים וסעודה עשירה
ומכובדת כיד המלך**

**כמו כן יחולק
משקה ארק
לכבוד
הצדיק הידוע
ומסוגל לרפואה
ברכה והצלחה**

**בתכנית האומנותית
התזמורת האנדולוסית
בניצוחו של הפייטן הדגול
ישראל בן חמו**
**ומקהלת ילדי שירת הבקשות
בשיר מיוחד לכבוד הצדיק**

יום שני | יב' שבט פרשת בשלח התשפד'
22/01/24 למינים | באולמי נוף ציון רחוב אהבת ישראל תל ציון

לפרטים והרשמה חייגו
02-5408030 שלוחה 0

הכניסה אך ורק למוזמנים ולנרשמים בלבד
מחיר כניסה 120 ש"ח לכיסוי ההוצאות

ברוכים הבאים בשם ה'
כתר תורה

מספר המקומות מוגבל

ניתן לתרום ולהשתתף לזכות ההילולא לכבוד
הקדוש רבי יצחק אבוחצירא זצק"ל ולמסור
שמות לרפואה וברכה והצלחה וזיווג הגון באתר
כתר תורה-טהרה [/https://ketertora.co.il](https://ketertora.co.il)

